

Департамент культури і туризму
Полтавської обласної державної адміністрації
Обласна бібліотека для юнацтва
ім. Олесея Гончара

Календар знаменних і пам'ятних дат у 2019 році

УДК 94(059)
К 17

Укладач: Наталія Іванівна Фенько

Календар знаменних і пам'ятних дат на 2019 рік / укладач Н. І. Фенько ; Полтавська обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесь Гончара. – Полтава, 2018. – 36 с.

Видання містить інформацію про знаменні та пам'ятні дати наукового, суспільно-політичного і культурно-мистецького життя України та світу.

Для фахівців, що працюють з юнацтвом та молоддю міських, районних ЦБС та бібліотек ОТГ і може бути використано при плануванні роботи книгозбірень.

Врахуйте при плануванні, що:

ООН оголосила:

2019 – Міжнародним роком помірності;

2019 – Міжнародним роком корінних народів;

2019 – Міжнародним роком періодичної системи Менделєєва;

2019 – Міжнародним роком поміркованості;

Десятиріччя, проголошені ООН:

2011–2020 рр. – Десятиріччям дій із забезпечення безпеки дорожнього руху;

2011–2020 рр. – Десятиріччям біорізноманітності;

2011–2020 рр. – Третім десятиріччям за викорінення колоніалізму;

2013–2022 рр. – Міжнародним десятиріччям зближення культур;

2014–2023 рр. – Десятиріччям стійкої енергетики для всіх;

2016–2025 рр. – Десятиріччям дій Організації Об'єднаних Націй з проблем харчування;

2018–2028 рр. – Міжнародним десятиріччям дій «Вода для сталого розвитку».

ЄС оголосив:

м. Осло (Норвегія) – «зеленою» столицею Європи;

м. Матера (Італія) і м. Пловдив (Болгарія) – культурними столицями Європи;

м. Нови Сад (Сербія) – молодіжною столицею Європи.

ЮНЕСКО оголосило:

м. Шарджа (ОАЕ) – Всесвітньою столицею книги – 2019.

Президент України оголосив:

2019 – Роком Китаю в Україні;

2017-2019 рр. – роками реалізації правопросвітницького проекту «Я маю право!»;

2018–2027 рр. – Десятиріччям української мови.

При плануванні заходів просвітницького характеру, зауважте на **постанови Верховної Ради України** про відзначення на державному рівні у 2019 році:

100-річчя проголошення Акта злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки та проведення Всеукраїнської естафети єднання

200-річчя з дня народження **Пантелеймона Куліша** (7 серпня).

На сайті Верховної Ради України уже розміщено:

Проект Постанови про відзначення **380-річчя** від дня народження **Івана Мазепи** (20 березня 2019 року);

Проект Постанови про відзначення **75-ї річниці** створення **Української Головної Визвольної Ради** (липень 2019 року);

Проект Постанови про відзначення **150-річчя** з дня народження блаженного священномученика **Климентія Шептицького** (17 листопада 2019 року);

Проект Постанови про **відзначення 30-річчя** з дня виведення військ з Афганістану;

Проект Постанови про відзначення на державному рівні **75-ї річниці** початку примусового виселення українців з Лемківщини, Любачівщини, Надсяння, Підляшшя, Холмщини та Західної Бойківщини в 1944-1951 рр. (у 2019 році);

Проект Постанови про відзначення **110-річчя** з дня народження видатного українського поета та культурного діяча **Богдана-Ігоря Антонича** (5 жовтня);

Проект Постанови про відзначення **70-річчя** з дня народження **Володимира Івасюка**.

СІЧЕНЬ

1

Новорічне свято;

110 років від дня народження **Степана Андрійовича Бандери** (1909–1959), українського політичного діяча, одного з головних ідеологів і теоретиків українського націоналістичного руху ХХ століття, що боровся за незалежність України;

105 років від дня народження **Юрія Оліферовича Збанацького** (1914–1994), українського письменника, драматурга;

100 років від дня народження **Джерома Девіда Селінджера** (1919–2010), американського прозаїка;

2

155 років від дня народження **В'ячеслава Опанасовича Потапенка** (1864–1942), українського письменника і актора;

3

110 років від дня народження **Петра Євлампійовича Сабадиша** (1909–1994), українського живописця;

4

85 років від дня народження **Зураба Костянтиновича Церетелі** (1934), грузинського скульптора;

6

Святвечір перед Різдом Христовим;

80 років від дня народження **Валерія Васильовича Лобановського** (1939–2002), українського футболіста і тренера;

185 років від дня народження **Степана Васильовича Руданського** (1834–1873), українського поета-сатирика, перекладача, фольклориста;

70 років від дня народження **Миколи Володимировича Луківа** (1949), українського поета, громадського діяча;

7

Різдво Христове;

130 років від дня народження **Михайла Івановича Рудницького** (1889–1975), українського письменника, театрального критика, мовознавця, перекладача, мемуариста, видавця;

8

Собор Пресвятої Богородиці. Святки;

195 років від дня народження **Вільяма Вілкі Коллінза** (1824–1889), англійського письменника, засновника детективного жанру з Великобританії;

140 років від дня народження **Степана Васильовича Васильченка** (1879–1932), українського письменника й педагога;

9

95 років від дня народження **Сергія Йосиповича Параджанова** (1924–1990), українського і вірменського кінорежисера;

12

125 років від дня народження **Василя Михайловича Еллана-Блакитного** (1894–1925), українського поета;

110 років від дня народження **Марії Оксентіївни Примаченко** (Приймаченко) (1909–1997), української майстрині народного декоративного розпису;

70 років від дня народження **Харукі Муракамі** (1949), японського письменника, перекладача;

13

День святої Меланії Римлянки. Щедрий вечір;

14

Новий рік за старим стилем;

День Святителя Василя Великого;

95 років від дня народження **Андрія Пилиповича М'ястківського** (1924–2003), українського поета, прозаїка;

16

80 років від дня народження **Тамари Гнатівни Журби** (1939), української поетеси;

45 років від дня народження **Зінаїди Валентинівни Луценко** (1974), української письменниці;

17

90 років від дня народження **Івана Івановича Білика** (1929–2012), українського письменника;

18

Святвечір водохресний. Голодна кутя;

19

Богоявлення. Хрещення Господнє. Водохреще;

210 років від дня народження **Едгара Аллана По** (1809–1849), американського письменника і критика;

180 років від дня народження **Поля Сезанна** (1839–1906), французького живописця;

20

Собор святого Іоанна Предтечі;

22

День Соборності України. Відзначається в Україні згідно Указу Президента (№ 42/99 від 21 січня 1999 року) щорічно;

100 років від часу проголошення об'єднання двох українських державних утворень – УНР і ЗУНР в єдину соборну незалежну українську державу (1919). Відбувся Акт злуки;

25

День мучениці Тетяни. Тетянин день;

260 років від дня народження **Роберта Бернса** (1759–1796), шотландського поета;

145 років від дня народження **Уїльяма Сомерсета Моєма** (1874–1965), англійського письменника, драматурга, критика;

27

Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту. Відзначається відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН А/RES/60/7 від 21.11.2005 р.;

180 років від дня народження **Павла Платоновича Чубинського** (1839–1884), українського етнографа, фольклориста, поета, громадського діяча;

29

День пам'яті героїв Крут. Відзначається щорічно в день, коли біля селища

Крути в 1918 р. відбувся бій між більшовицькою армією та загоном київських курсантів і козаків «Вільного козацтва». В Україні офіційно цю дату почали відзначати після підписання Президентом України Указу «Про вшанування пам'яті Героїв Крут» № 15/2007 від 15.01.2007 р.;

30

185 років від дня народження **Володимира Боніфатійовича Антоновича** (1834–1908), українського історика, археолога, етнографа, археографа;

ЛЮТИЙ

2

525 років від дня народження **Франсуа Рабле** (1494–1553), французького письменника;

3

155 років від дня народження **Володимира Івановича Самійленка** (1864–1925), українського письменника;

4

140 років від дня народження **Василя Костьовича Короліва-Старого** (1879–1941), українського письменника, журналіста, видавця, редактора;

5

105 років від дня народження **Вільяма Сьюарда Берроуза** (1914–1997), американського прозаїка;

7

Святителя Григорія Богослова;

215 років від дня народження **Миколи Андрійовича Маркевича** (1804–1860), українського письменника, історика, етнографа;

8

185 років від дня народження **Дмитра Івановича Менделєєва** (1834–1907), відомого вченого хіміка;

9

145 років від дня народження **Гната Гнатовича Яременка** (1874–1915), українського живописця і графіка;

12

Собор трьох святителів: Василя Великого, Іоанна Златоуста, Григорія Богослова;

День безпечного Інтернету. Відзначається щорічно з 2004 р. у другий вівторок лютого за ініціативою європейських некомерційних організацій;

210 років від дня народження **Чарльза Роберта Дарвіна** (1809–1882), англійського природознавця, науковця-дослідника, засновника теорії еволюційного розвитку людини;

13

Всесвітній день радіо. Відзначається щорічно з ініціативи ЮНЕСКО з 2011 року;

135 років від дня народження **Наталії Дмитрівни Полонської-Василенко** (1884–1973), українського історика;

14

День святого Валентина;

125 років від дня народження **Олександра Івановича Александрова** (1894–1948), українського живописця і графіка;

15

Стрітєння Господа нашого Ісуса Христа;

День вшанування учасників бойових дій на території інших держав. Відзначається в Україні згідно з Указом Президента № 180/2004 від 11 лютого 2004 року;

455 років від дня народження **Галілео Галілея** (1564–1642), італійського астронома, фізика, механіка, одного із засновників природознавства;

60 років від дня народження **Євгенії Анатоліївни Кононенко** (1959), української письменниці, прозаїка, поетеси;

20

Всесвітній день соціальної справедливості. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/62/ 10 від 18.12.2007 р. В Україні відзначається згідно з Указом Президента України № 1021/2001 від 04.11. 2011 р.;

День Героїв Небесної Сотні. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 69/2015 від 11.02. 2015 р.;

130 років від дня народження **Лева Миколайовича Ревуцького** (1889–1977), українського композитора, педагога і музично-громадського діяча;

21

Міжнародний день рідної мови. Проголошено на XXX сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО;

27

115 років від дня народження **Леоніда Івановича Смілянського** (1904–1966), українського письменника;

БЕРЕЗЕНЬ

2

195 років від дня народження **Костянтина Дмитровича Ушинського** (1824–1871), російського й українського педагога-демократа;

160 років від дня народження **Шолом-Алейхема** (Шолома Наумовича Рабиновича) (1859–1916), єврейського письменника;

3

Всесвітній день письменника. Відзначається згідно з рішенням 48-го конгресу Міжнародного ПЕН-клубу, який відбувся 12–18 січня 1986 р.;

4

70 років від дня народження **Володимира Михайловича Івасюка** (1949–1979), українського композитора, поета, співака;

6

400 років від дня народження **Савіньєна Сірано де Бержерака** (1619–1665), французького письменника;

8

Міжнародний день прав жінок і миру. Відзначається щорічно згідно з рішенням Генеральної Асамблеї ООН A/RES/32/142 від 16.12.1977 р.;

Міжнародний жіночий день;

9

205 років від дня народження **Тараса Григоровича Шевченка** (1814–1861), українського поета, прозаїка, драматурга, художника;

140 років від дня народження **Андрія Миколайовича Лівіцького** (1879–1954), українського громадсько-політичного діяча, Президента УНР в екзилі (1926–1954);

85 років від дня народження **Юрія Олексійовича Гагаріна** (1934–1968), першого льотчика-космонавта СРСР;

11

135 років від дня народження **Порфирія Кириловича Батюка** (1884–1963), українського композитора, фольклориста, педагога;

12

105 років від дня народження **Лідії Олександрівни Компанієць** (1914–2004), української письменниці;

14

День преподобної мучениці Євдокії (свято Явдохи);

210 років від дня народження **Йоганна Штрауса** (1804–1849), австрійського композитора, скрипаля й диригента;

15

Всесвітній день захисту прав споживачів. Відзначається щорічно з 1983 року під егідою Всесвітньої організації союзів споживачів;

80 років від дня проголошення (1939) **Карпатської України** незалежною державою;

170 років від дня народження **Володимира Осиповича Шухевича** (1849–1915), українського етнографа, педагога, публіциста, громадського діяча;

17

100 років від дня народження **Олексія Федоровича Коломійця** (1919–1994), українського драматурга, прозаїка;

18

115 років від дня народження **Марка Миколайовича Вороного** (1904–1937), українського поета;

175 років від дня народження **Миколи Андрійовича Римського-Корсакова** (1844–1908), російського композитора;

20

Міжнародний день щастя. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/66/281 від 12.07.2012 р.;

380 років від дня народження **Івана Степановича Мазепи** (1639–1709), гетьмана України, борця за незалежність України;

21

Всесвітній день поезії. Відзначається щорічно згідно з резолюцією 30-ї сесії ЮНЕСКО;

Міжнародний день лісів. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/67/200 від 14.02.2013 р.;

135 років від дня народження **Олексія Олексійовича Шовкуненка** (1884–1974), українського живописця;

90 років від дня народження **Юрія Миколайовича Мушкетика** (1929), українського прозаїка;

180 років від дня народження **Модеста Петровича Мусоргського** (1839–1881), російського композитора;

22

Сорок святих;

Всесвітній день водних ресурсів. Проголошений Генеральною Асамблеєю ООН (резолюції 47/193 від 22 грудня 1992 року);

23

115 років від дня народження **Докії Гуменної** (1904–1996), прозаїка українського зарубіжжя;

24

Всесвітній день боротьби із захворюванням на туберкульоз. Відзначається щорічно з 1982 р., від дня коли доктор Р. Кох оголосив про виявлення туберкульозної бацили;

Всеукраїнський день боротьби із захворюванням на туберкульоз. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 290/2002 від 22/03/2002 р.;

26

День Національної гвардії України. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 148/2015 від 18.03.2015 р.;

70 років від дня народження Патріка Зюскінда (1949), німецького письменника;

27

Міжнародний день театру. Відзначається щорічно з 1962 р. відповідно до рішення IX Конгресу Міжнародного інституту театру при ЮНЕСКО;

29

150 років від дня народження Людмили Михайлівни Старицької-Черняхівської (1869—1941), української письменниці, перекладачки, громадської діячки;

30

День преподобного Олексія (Теплого Олексі);

175 років від дня народження Поля Марі Верлена (1844—1896), французького поета;

КВІТЕНЬ

1

Міжнародний день птахів. Відзначається щорічно з 1906 р. від дня підписання Міжнародної конвенції про охорону птахів;

День сміху. Неофіційне свято. Відзначається за традицією;

210 років від дня народження Миколи Васильовича Гоголя (1809—1852), українського і російського письменника;

2

Міжнародний день дитячої книги. Встановлено з ініціативи та за ухвалою Міжнародної ради дитячої книги. Відзначається щороку (починаючи з 1967);

Всесвітній день поширення інформації про проблему аутизму. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН А/RES/62/139;

День геолога. Відзначається щорічно в першу неділю квітня відповідно до Указу Президента України № 110/95 від 07.02.1995 р.;

90 років від дня народження Вікторії-Марини Михайлівни Дерегус (1929–1995), українського живописця;

4

125 років від дня народження Дмитра Івановича Чижевського (1894–1977), українського вченого-енциклопедиста, літературознавця, славіста;

6

110 років від дня народження Никифора Григоровича Білоконя (1909–1975), українського поета-гумориста;

7

Благовіщення Пресвятої Богородиці;

Всесвітній день здоров'я. Відзначається щорічно в день набуття чинності Статуту ВООЗ WHA/A.2/Res.35;

180 років від дня народження Володимира Маркіяновича Шашкевича (1839–1885), українського поета, драматурга, культурно-освітнього діяча;

11

Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів. Відзначається щорічно за ініціативою ООН у день, коли в'язні концтабору Бухенвальд почали інтернаціональне повстання проти нацистів та вибороли свою свободу;

12

Міжнародний день польоту людини в космос. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН А/RES/65/271;

День працівників ракетно-космічної галузі України. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 230/97 від 13.03.1997 р.;

175 років від дня народження Миколи Михайловича Пржевальського (1839–1888), видатного мандрівника, географа;

15

175 років від дня народження Теофіла Дорофійовича Копистинського (1844–1916), українського живописця, реставратора;

16

175 років від дня народження Анатолія Франса (Жак Анатоль Франсуа Тібо) (1844–1924), французького письменника;

18

Міжнародний день пам'ятників та історичних місць. Відзначається щорічно з 1984 р., заснований Асамблеєю Міжнародної ради з питань охорони пам'яток і визначних місць (ІКОМОС) при ЮНЕСКО;

День пам'яток історії та культури. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1062/99 від 23.08.1999 р.;

20

День довкілля. Відзначається щорічно у третю суботу квітня відповідно до Указу Президента України № 855/98 від 06.08.1998 р.;

21

Вхід Господній в Єрусалим або Вербна неділя;

22

Всесвітній День Матері-Землі. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН А/RES/63/278;

295 років від дня народження Іммануїла Канта (1724–1804), німецького філософа;

120 років від дня народження Володимира Володимировича Набокова (1899–1977), російського і американського прозаїка, поета, драматурга, перекладача, літературознавця;

23

Всесвітній день книги та авторського права. Відзначається щорічно відповідно до рішення 28-ї сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО від 15.11.1995 року;

455 років від дня народження Вільяма Шекспіра (1564–1616), англійського драматурга;

26

День Чорнобильської трагедії (1986). Відзначається щорічно відповідно до Указу Президії Верховної Ради Української РСР № 8985-XI від 29.03.1990 р.;

Міжнародний день пам'яті про Чорнобильську катастрофу. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/71/125;

28

Світле Христове Воскресіння. Великдень;

Всесвітній день поріднених міст. Відзначається щорічно в останню неділю квітня відповідно до рішення Всесвітньої федерації поріднених міст;

29

Міжнародний день танцю. Відзначається щорічно з 1982 р. за рішенням Міжнародного комітету танцю при Міжнародному інституті театру;

180 років від дня народження Миколи Миколайовича Кобринського (1829–1893), українського фольклориста і культурно-освітнього діяча;

95 років від дня народження Ганни Черінь (Галина Грибінська) (1924–2016), поетеси, прозаїка українського зарубіжжя;

30

Міжнародний день джазу. Відзначається щорічно відповідно до ініціативи ЮНЕСКО з листопада 2011 р.;

ТРАВЕНЬ

1

День праці.

2

160 років від дня народження **Джерома Клапки Джерома** (1859–1927), англійського письменника;

3

Всесвітній день свободи преси. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН А DEC/48/432;

День Сонця. Відзначається щорічно з 1994 р. з ініціативи Міжнародного товариства сонячної енергії (MTSE);

550 років від дня народження **Ніколло Макіавеллі** (1469–1527), італійського філософа;

4

130 років від дня народження **Марії Едуардівни Тессейр** (Донець) (1889–1974), оперної співачки та педагога;

6

День великомученика Георгія Побідоносця (Юрія Зміборця, Георгія Переможця);

8

Міжнародний день Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Відзначається щорічно в день народження Анрі Дюнан (1828–1910), засновника Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця;

8-9

Дні пам'яті та примирення, присвячені пам'яті жертв Другої світової війни. Відзначаються щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/59/26 День пам'яті та примирення. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 169/2015 від 24.03.2015 р.;

9

День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 315-VIII від 09.04.2015 р.;

95 років від дня народження **Булата Шалвовича Окуджави** (1924–1997), відомого поета, прозаїка, барда;

10

140 років від дня народження **Симона Васильовича Петлюри** (1879–1926), Головного отамана і Голови Директорії Української Народної Республіки, українського державного, військового та політичного діяча, публіциста, літературного і театрального критика. Організатора українських збройних сил. Члена Генерального секретаріату Української Центральної Ради на посаді Генерального секретаря з військових справ (28 червня – 31 грудня 1917). Головного отамана військ Української Народної Республіки (УНР) (з листопада 1918). Голови Директорії УНР (9 травня 1919 – 10 листопада 1920), борця за незалежність України;

11

155 років від дня народження **Етель Ліліан Войнич** (1864–1960), ірландської письменниці з Великобританії, перекладача українських творів;

115 років від дня народження **Сальвадора Далі** (1904–1989), іспанського художника;

12

День матері. Відзначається щорічно в другу неділю травня відповідно до Указу Президента України № 489/99 від 10.05.1999 р.;

13

170 років від дня народження **Панаса Мирного** (Панаса Яковича Рудченка) (1849—1920), українського письменника;

15

Міжнародний день сім'ї. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/47/237;

160 років від дня народження **Панаса Карповича Саксаганського** (Тобілевича) (1859–1940), українського актора, режисера, театрального діяча;

18

Міжнародний день музеїв. Відзначається щорічно відповідно до рішення XI Генеральної конференції Міжнародної ради музеїв, яка відбулась у травні 1977 р.;

День Європи. Відзначається щорічно в третю суботу травня відповідно до Указу Президента України № 339/2003 від 19.04.2003 р.;

День науки. Відзначається щорічно в третю суботу травня відповідно до Указу Президента України № 145/97 від 14.02.1997 р.;

115 років від дня народження Василя Матвійовича Щоголіва (1904–1987), українського драматурга;

19

130 років від дня народження Миколи Євшана (Миколи Остаповича Федюшка) (1889–1919), українського літературознавця, критика, письменника;

20

220 років від дня народження Оноре де Бальзака (1799–1850), французького письменника;

175 років від дня народження Миколи Івановича Мурашка (1844–1909), українського живописця;

21

День апостола та євангеліста Іоанна Богослова;

Всесвітній день культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/57/249;

22

День Миколи Весняного. Перенесення мощей святителя Миколая Чудотворця;

Міжнародний день біологічного різноманіття. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/55/201;

160 років від дня народження Артура Конан Дойла (1859–1930), англійського письменника;

140 років від дня народження Федора Григоровича Кричевського (1879–1947), українського живописця;

24

День рівноапостольних Кирила і Мефодія.

День слов'янської писемності і культури. Відзначається щорічно в день вшанування пам'яті святих рівноапостольних Кирила і Мефодія відповідно до Указу Президента України № 1096/2004 від 17.09.2004 р.;

25

День зниклих безвісти дітей. Відзначається щорічно з 2002 р. з ініціативи Європейського центру зниклих і тих, що зазнали сексуального насильства, дітей;

130 років від дня народження Ігоря Івановича Сікорського (1889–1972), українського авіаконструктора;

27

День працівників видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження. Відзначається щорічно в останню суботу травня відповідно до Указу Президента України № 563/99 від 25.05.1999 р.;

90 років від дня народження Романа Івановича Іваничука (1929–2016), українського письменника;

29

Міжнародний день миротворців ООН. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/57/129;

31

Всесвітній день без тютюну. Відзначається щорічно відповідно до рішення ВООЗ WHA 42.19, прийнятого на 42-й сесії Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я;

200 років від дня народження Волта Вітмена (1819–1892), американського поета, есеїста, журналіста та гуманіста;

ЧЕРВЕНЬ

1

Міжнародний день захисту дітей. Відзначається щорічно з 1949 р. відповідно до ухвали Ради Міжнародної демократичної федерації жінок;

Всесвітній день батьків. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/66/292;

День захисту дітей. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 568/98 від 30.05.1998 р.;

210 років від дня народження Михайла Івановича Глінки (1804–1857), російського композитора;

4

Міжнародний день безвинних дітей – жертв агресії. Відзначається щорічно відповідно до рішення Надзвичайної спеціальної сесії Генеральної Асамблеї ООН A/RES/ES-7;

5

Всесвітній день охорони навколишнього середовища. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/2994 (XXVII);

415 років від дня народження **Дієго Веласкеса** (1599–1660), іспанського художника;

6

Вознесіння Господнє;

215 років від дня народження **Олександра Сергійовича Пушкіна** (1799–1837), російського письменника, поета;

7

День журналіста. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 251/94 від 25.05.1994 р.;

8

Всесвітній день океанів. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/63/111;

11

150 років від дня народження **Ріхарда Штрауса** (1864–1949), німецького композитора й диригента;

120 років від дня народження **Ясунарі Кавабати** (1899–1972), японського письменника;

12

Всесвітній день боротьби з дитячою працею. Відзначається щорічно відповідно до ініціативи Міжнародної організації праці з 1999 р.;

13

145 років від дня народження **Марка Черемшини** (Івана Юрійовича Семанюка) (1874–1927), українського письменника;

16

Свята Трійця (П'ятидесятниця);

Міжнародний День батька. Відзначається щорічно в третю неділю червня.;

19

Всесвітній день дитячого футболу. Проголошений Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) і Міжнародною федерацією футбольних асоціацій (ФІФА) з метою привернення уваги світової спільноти до проблем дітей і популяризації здорового способу життя серед молоді;

21

60 років від дня народження Галини Костянтинівни Вдовиченко (1959), української письменниці та журналістки;

22

День скорботи і вшанування пам'яті жертв Другої світової війни в Україні. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1245/2000 від 17.11.2000 р.;

23

125 років від дня народження Анни Андріївни Ахматової (Горенко)(1889–1966), російської поетеси, українського походження;

24

95 років від дня народження Богдана Йосиповича Чалого (1924–2008), українського письменника;

28

День Конституції України. Відзначається щорічно в день прийняття Верховною Радою України Основного Закону України;

29

170 років від дня народження Олени Пчілки (Ольга Петрівна Косач) (1849–1930), української письменниці, фольклориста, етнографа;

30

День молоді. Відзначається щорічно в останню неділю червня відповідно до Указу Президента України № 323/94 від 22.06.1994 р.;

День молодіжних та дитячих громадських організацій. Відзначається щорічно в останню неділю червня відповідно до Указу Президента України № 600/2011 від 24.05.2011 р.;

ЛИПЕНЬ

1

День архітектури України. Відзначається в Україні згідно з Указом Президента (№ 456/95 від 17 червня 1995 року) щорічно;

215 років від дня народження **Жорж Санд** (Аврори Дюпен) (1804–1876), французької письменниці;

7

День пророка Іоанна Хрестителя. Свято Івана Купайла;

День працівника природно-заповідної справи. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 629/2009 від 18.08.2009 р.;

135 років від дня народження **Ліона Фейхтвангера** (1884–1958), німецького письменника;

8

День родини. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1209/2011 від 30.12.2011 р.;

11

Всесвітній день народонаселення. Відзначається щорічно відповідно до рекомендацій Керівної ради Фонду ООН у галузі народонаселення, поданих у Рішенні ПРООН 89/46, п. 21;

12

День Святих Верховних апостолів Петра і Павла;

115 років від дня народження **Пабло Неруди** (Нефталі Рікардо Рейеса Басуальто) (1904–1973), чилійського поета, громадського діяча;

19

185 років від дня народження **Едгара Дега** (1834–1917), французького живописця, графіка й скульптора;

20

715 років від дня народження **Франческо Петрарки** (1304–1374), італійського поета;

21

120 років від дня народження **Ернеста Міллера Хемінгуея** (1899–1961), американського письменника;

24

110 років від дня народження **Юрія Стефаника** (1909–1985), письменника, критика, літературознавця українського зарубіжжя;

25

80 років від дня народження **Володимира Григоровича Дрозда** (1939–2003), українського письменника;

28

День хрещення Київської Русі-України. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 668/2008 від 25.07.2008 р.;

День пам'яті святого рівноапостольного князя Володимира – хрестителя Київської Русі;

190 років від дня народження **Олександра Дюма** (син) (1824–1895), французького письменника;

30

130 років від дня народження **Олександра Яковича Шульгина** (1889–1960), українського політичного, громадського, культурного і наукового діяча. Перший генеральний секретар міжнародних справ УНР, борець за незалежність України;

80 років від дня народження **Миколи Костянтиновича Холодного** (1939–2006), українського поета;

СЕРПЕНЬ

2

День святого пророка Іллі;

4

День Національної поліції України. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 693/2015 від 09.12.2015 р.;

165 років від дня народження **Марії Костянтинівни Заньковецької** (1854–1934), української акторки, театральної діячки;

160 років від дня народження **Кнута Гамсуна** (1859–1952), норвезького прозаїка;

5

120 років від дня народження **Бориса Дмитровича Антоненка-Давидовича** (1899–1984), українського письменника;

175 років від дня народження **Іллі Юхимовича Рєпіна** (1844–1930), російського художника;

7

200 років від дня народження **Пантелеймона Олександровича Куліша** (1819–1897), українського письменника, історика, фольклориста, етнографа, перекладача;

8

185 років від дня народження **Осипа-Юрія Альбертовича Федьковича** (Осипа Домініка Гординського де Федьковича) (1834–1888), українського письменника;

9

День святого великомученика і цілителя Пантелеймона;

Міжнародний день корінних народів світу. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/49/214;

10

35 років від дня народження **Любка (Любомира Андрійовича) Дереша** (1984), сучасного українського письменника;

12

Міжнародний день молоді. Відзначається відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/54/120;

13

55 років від дня народження **Степана Васильовича Процюка** (1964), українського письменника;

14

Свято братів Маккавеїв. Маковій;

16

135 років від дня народження **Ісаака Прохоровича Мазепи** (1884–1952), українського політичного і державного діяча. Керівника уряду Української Народної Республіки періоду Директорії (від серпня 1919 до травня 1920 року), борця за незалежність України;

18

65 років від дня народження **Януша Леона Вишневського** (1954), сучасного польського письменника;

19

Свято Преображення Господа Ісуса Христа. Спаса;

80 років від дня народження **Валерія Олександровича Шевчука** (1939), українського прозаїка, кіносценариста, драматурга;

23

День Державного Прапора України. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 987/2004 від 23.08.2004 р.;

22

45 років від дня народження **Сергія Вікторовича Жадана** (1974), українського письменника, перекладача, громадського діяча;

24

День незалежності України (1991). Відзначається щорічно як державне загальнонародне свято відповідно до Постанови Верховної Ради України № 2143-ХІІ від 20.02.1992 р.;

120 років від дня народження **Хорхе Луїса Борхеса** (1899–1986), аргентинського письменника;

25

95 років від дня народження **Павла Архиповича Загребельного** (1924–2009), українського письменника;

80 років від дня народження **Володимира Григоровича Дрозда** (1939–2003), українського письменника;

28

Свято Першої Пречистої. Успіння Пресвятої Богородиці;

270 років від дня народження **Йоганна Вольфганга Гете** (1749–1832), німецького поета;

29

Перенесення нерукотворного образу Господа Ісуса Христа. Третій Спас;

ВЕРЕСЕНЬ

1

День знань. Відзначається щорічно з 1984 р.;

80 р. від початку (1939–1945) Другої світової війни – найбільшого збройного конфлікту в історії людства;

3

60 років від дня народження **Мирослава Івановича Дочинця** (1959), українського письменника і журналіста;

8

Міжнародний день письменності (грамотності). Відзначається щорічно відповідно до рішення 14-ї сесії ЮНЕСКО 1.141 (1966);

9

250 років від дня народження **Івана Петровича Котляревського** (1769–1838), українського письменника, поета;

10

125 років від дня народження **Олександра Петровича Довженка** (1894–1956), українського прозаїка, кінорежисера;

11

155 років від дня народження **Павла Арсеновича Грабовського** (1864–1902), українського поета, публіциста, перекладача;

13

185 років від дня народження **Анатолія Патрикійовича Свидницького** (1834–1871), українського прозаїка;

14

День українського кіно. Відзначається щорічно в другу суботу вересня відповідно до Указу Президента України № 52/96 від 12.01.1996 р.;

День фізичної культури і спорту. Відзначається щорічно в другу суботу вересня відповідно до указу Президента України № 340 /94 від 29. 06. 1994 р.;

15

Міжнародний день демократії. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/62/7;

230 років від дня народження **Джеймса Фенімора Купера** (1789–1851), американського письменника;

17

155 років від дня народження **Михайла Михайловича Коцюбинського** (1864–1913), українського письменника й громадського діяча;

18

90 років від дня народження **Алли Олександрівни Горської** (1929–1970), українського художника-монументаліста, діяча правозахисного руху 1960-х років в Україні;

20

90 років від дня народження **Івана Олексійовича Світличного** (1929–1992), українського письменника, літературознавця, мовознавця, перекладача;

24

55 років від дня народження **Сергія Вікторовича Дзюби** (1964), українського поета, прозаїка, публіциста, драматурга, перекладача, критика;

21

Різдво Пресвятої Богородиці;

Міжнародний день миру. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/55/282;

22

День партизанської слави. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1020/2001 від 30.10.2001 р.;

27

Свято Воздвиження Чесного і Животворящого Хреста Господнього;

Всесвітній день туризму. Заснований Генеральною асамблеєю Всесвітньої туристської організації в 1979 р.;

День туризму. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1047/98 від 21.09.1998 р.;

28

90 років від дня народження Дмитра Васильовича Павличка (1929), українського поета, громадського діяча;

30

Свято Віри, Надії, Любові та їхньої матері Софії;

Всеукраїнський день бібліотек;

ЖОВТЕНЬ

1

Міжнародний день музики. Відзначається щорічно за ініціативою Міжнародної музичної ради (ІМС);

Міжнародний день людей похилого віку. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/45/106;

Всесвітній день архітектури. Відзначається щорічно в перший понеділок жовтня за рішенням 20-ї Генеральної асамблеї Міжнародного союзу архітекторів;

День ветерана. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1135/2004 від 24.09.2004 р.;

2

Міжнародний день боротьби проти насилля. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/61/271;

115 років від дня народження Надії Пилипівни Капельгородської (1904–1984), української письменниці, сценариста;

5

Всесвітній день учителя. Відзначається щорічно в ознаменування річниці підписання Рекомендації ЮНЕСКО та Міжнародної організації праці щодо становища вчителів (UNESCOPRESSE, vol. 4, no. 17, p. 9);

День працівників освіти. Відзначається щорічно в першу неділю жовтня відповідно до Указу Президента України № 513/ 94 від 11. 09. 1994 р.;

110 років від дня народження Богдана-Ігоря Васильовича Антонича (1909–1937), українського поета і мистецтвознавця;

9

110 років від дня народження Миколи Платоновича Бажана (1904–1983), українського поета, громадського діяча;

10

130 років від дня народження Михайла Опанасовича Драй-Хмари (1889–1939), українського поета, перекладача;

13

День художника. Відзначається щорічно в другу неділю жовтня відповідно до Указу Президента України № 1132/98 від 09.11.1998 р.;

14

Покрова Пресвятої Богородиці;

День захисника України. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 806/2014 від 14.10.2014 р.;

День українського козацтва. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 966/99 від 07.08.1999 р.;

200 років від дня народження Миколи Артемовича Терещенка (1819–1903), українського мецената, промисловця;

15

175 років від дня народження **Фрідріха Ніцше** (1844–1900), німецького філософа, поета;

90 років від дня народження **Милорада Павича** (1929–2009), сербського поета, прозаїка, літературознавця, перекладача;

16

165 років від дня народження **Оскара Вайльда** (1854–1900), англійського письменника;

17

205 років від дня народження **Якова Федоровича Головацького** (1814–1888), українського етнографа, поета, історика, громадсько-політичного діяча;

19

165 років від дня народження **Сергія Івановича Васильківського** (1854–1917), українського живописця;

20

165 років від дня народження **Жана Ніколи Артюра Рембо** (1854–1891), французького поета;

24

Міжнародний день Організації Об'єднаних Націй (День ООН). Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/2782 (XXVI);

25

90 років від дня народження **Петра Федоровича Сингаївського** (1929–1995), українського письменника;

80 років від дня народження **Василя Тимофійовича Скуратівського** (1939–2005), українського прозаїка, народознавця, видавця;

27

Всесвітній день аудіовізуальної спадщини. Відзначається щорічно відповідно до резолюції, затвердженої на 33-й сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО (2005);

День визволення України від фашистських загарбників. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 836/2009 від 20.10.2009 р.;

550 років від дня народження Еразма Роттердамського (1469–1536), нідерландського вченого-гуманіста;

ЛИСТОПАД

5

115 років від дня народження Святослава Миколайовича Реріха (1904–1993), російського живописця;

9

День преподобного Нестора Літописця;

День української писемності та мови. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1241/97 від 06.11.1997 р.;

Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1209/2011 від 30.12.2011 р. (зі змінами, внесеними згідно з Указом Президента України № 717/2013 від 30.12.2013 р.);

100 років від дня народження Олени Михайлівни Апанович (1919–2000), українського історика, архівіста, письменниці;

10

260 років від дня народження Йоганна Христовофора Фрідріха Шіллера (1759–1805), німецького поета, драматурга;

13

130 років від дня народження Остапа Вишні (Павла Михайловича Губенка) (1889–1956), українського письменника;

16

Міжнародний день толерантності. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/51/ 95 29;

День працівників радіо, телебачення та зв'язку. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 667/94 від 11.11.1994 р.;

17

День студента. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 659/99 від 16.06.1999 р.;

20

Всесвітній день дитини. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/836 (IX);

21

Собор Архістратиґа Михаїла;

День Гідності та Свободи. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 872/2014 від 13.11.2014 р.;

Всесвітній день телебачення. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/51/205;

22

200 років від дня народження Джордж Еліот (Мері Енн Еванс) (1819–1880), англійської письменниці;

23

День пам'яті жертв голодоморів. Відзначається щорічно у четверту суботу листопада відповідно до Указу Президента № 1310/98 від 26.11.1998 р. (в редакції Указів Президента України № 1181/2000 від 31.10.2000 р., № 797/2004 від 15.07.2004 р.; зі змінами, внесеними згідно з Указом Президента України № 431/2007 від 21.05.2007 р.);

26

175 років від дня народження Олександра Левковича Боровиковського (1844–1905), судового діяча, спеціаліста із цивільного права, українського фольклориста, письменника;

27

140 років від дня народження Грицька Абрамовича Чупринки (1879–1921), українського поета;

29

120 років від дня народження Григорія Михайловича Косинки (Стрільця) (1899–1934), українського письменника;

30

70 років від дня народження Ярослава Михайловича Стельмаха (1949–2001), українського дитячого письменника, драматурга, кіносценариста, перекладача;

ГРУДЕНЬ

1

Всесвітній день боротьби зі СНІДом. Відзначається щорічно з ініціативи ВООЗ, відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/43/15;

110 років від дня народження Анатолія Йосиповича Кос-Анатольського (1909–1983), українського композитора;

3

Міжнародний день людей з інвалідністю. Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A/RES/47/3;

4

Введення у Храм Пресвятої Богородиці. Третя Пречиста;

5

Міжнародний день волонтерів. Відзначається відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН A/RES/40/212;

6

День Збройних Сил України. Відзначається щорічно відповідно до Постанови Верховної Ради України № 3528-XII від 19.10.1993 р.;

7

Свято великомучениці Катерини;

День місцевого самоврядування. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1250/2000 від 25.11.2000 р.;

10

День захисту прав людини. Відзначається щорічно відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН A/RES/423 (V);

13

Святого апостола Андрія Первозванного;

14

День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 945/2006 від 10.11.2006 р.;

365 років від дня народження Данила Павловича Апостола (1654–1734), українського військового та політичного діяча, гетьмана Лівобережної України;

17

День Великомучениці Варвари;

19

Святителя Миколая Чудотворця;

100 років від дня народження Миколи Олексійовича Лукаша (1919–1988), українського перекладача, літературознавця, лексикографа;

60 років від дня народження Марії Василівни Матіос (1959), української письменниці;

20

120 років від дня народження Івана Івановича Пільгука (1899–1984), українського письменника, літературознавця, педагога (1899–1984), українського письменника, літературознавця, педагога;

22

День святої праведної Анни;

25

Різдво Христове (за католицьким обрядом).

Інформаційне видання

Календар знаменних і пам'ятних дат на 2019 рік

Укладач: Наталія Іванівна Фенько

Редактор	С. В. Сичова
Комп'ютерна верстка	О. М. Якубовський
Відповідальна за випуск	М. Г. Максименко

Підписано до друку 14.11.2018.36 стор. Тираж 1 прим.
Обласна бібліотека для юнацтва імені Олесь Гончара
36039, м.Полтава, вул. Гончара, 25а
<http://libgonchar.org>
E-mail: pobugonchara@ukr.net